

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f. Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTOLAJDOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

A hóember.

— Hujahó! Hull a hó! a gyermeknépnek kedves a téli évszak. Fagy borul a vizekre. Csuszkálnak a féktelen fenegyerekek. A hulló hó rónát, erdőt fehér palásttal takargat le. Hógolyót gyurnak, hóembert fejelnek azok a szilaj játéku gyermekek. Arcukat pirosra csipi a hideg. Tüdőjük tágul a sikkantgatástól. Lökdösik egymást. Tulakodnak a hóember körül. Micsoda kosárnyi nagy a feje! Hát még a potroha? ... Ez aztán a bendő! Nem megvetendők a gömbölyüre faragott lábszárai sem, a fehér kalucsnikkal.

Ütött-kopott köcsög kalap is kerül a lomtárból. Kozmás szagu lyukas pipát is nyomnak a hóember szélesre kanyarított szájába. Az oldalához szurt nyírág seprőtől meg ijedezve menekülnek tovább a portyázó varjak. Az éhesen káracsoló varjak is ...

— Hej, huj! A hóember! Ez aztán a hóember! Tulakodnak, lökdösődnek, vigan kurjongatnak a furabura torzalak körül az utcák, a piacok, a gyepszélek fenegyere-

kei ... De midőn száll, ereszkedik az alkonyat és a fagyasztó hideg jégvirágot fakaszt az ablakon, lassan elcsitul a gyermekzsibaj. Fáradtan szédelegnek hazafelé a pajkos suhancok és a magára hagyott hóember dermedt tagokkal meredezik a holdvilágos éjszakán. A szemfényvesztő sugárfénynél varázslatos erővel változik meg a hóember csufondáros, mulatságos torzkülseje. Ijesztő rémséggé alakul át az éjszakai borongásban és amit napközben, napvilágnál, pajkoskedvű fenegyerekek szórakozásból közmulatságra hóból hengerítettek, a holdsugárnál megborzongatja a felnőtteket, midőn váratlanul, véletlenül a hóemberre bukkannak ...

— Ni a kísértet! Ni a fehér rémség — még a bakterek is riadozva huzódnak tőle és faluszerte híreszalad a rémesztő fehér csodának. Mignem dereng a reggel. Vidám arcát elődugja a nap, amely aztán sugaránál addig-addig kefélteti a jámbor hóembert, hogy előbb a feje fordul le. Majd a potroha csuszik hátra. Földre süpped a lába is. ... És a fenegyerekek szilajkedvvel épített hóembere, az

éjszakában oly borzalmas hóember pocsettává olvad. Kalapját, seprőjét, pipáját sárvizbe gázolják, nem marad más a helyén, mint csak a sár, a hólé, a szemet. Utcák, piacok szemete. ... AZ emberek kinevetik, elfelejtik a hóember egy éjszakáig tartó borzongató dicsőségét.

Debrecen város harmadik választó kerületében is hóembert, hóból gyurmált mumust hengergettek a piacra a letűnt szomoruidőknek még mindig körünkben settegett fenegyereket. Ujjongva, táncolgatva sikkantgatnak tiszavirág életű bálványok körül.

Am, csak hadd járják a farsangi kalamajkát. Ma már senkit sem ijeszt meg ez a furabura hóember. A hangzatos ígérgetések papírpántlikájával hiában cifrázták fel pázarul. Fából van a kardja. Csak a fenegyerekeinek tarisznyája a régi. Azért is hiába való minden szemfényvesztésök, a debreceni független, józan polgárság kinőtt már ebből a játékból és midőn a választás tűzsugaras napja felvirrad, egészen elolvad ennek a nagy hóembernek, jólösmert néhánynapos képviselőjelöltségének minden

A téli Tátra.

Irta: Zivuska Andor.

Az eperjesi „Szécheny-kör“ művész estélyét követőleg, a finom izléssel berendezett Berger kávéházban, az estély szereplőiből s a szereplők tisztelőiből alakult vidám kis csapattal hallgattuk a cigányt.

Tizenkét óra tájban megnyílik az ajtó s a belépő vendég csillogó havat ver le magáról; friss havat.

A következő pillanatban fölvetette valaki a kérdést: milyen lehet a Tátra? ...

Hogy száguldhatnak a friss hón a bobbok; tobogánok; szki-k; szkeletonok?! S a felvetett kérdések felelete az lett, hogy a reggel 5 órakor Poprád felé induló vonat egyik Pullmann-kocsija együtt ringatta az egész társaságot.

Reggel 9 órakor érkezik a vonat Poprádra. A gyöngyszínű ködbe burkolózott állomás előtt vigan csilingeltek a vendégváró szánok. Szánokra ültünk s a hatalmas rétegű friss hón megindultunk Tátrafüredre. Mintha az alföldön csilingelt volna a szánkónk. A gyöngyös, opálos köd csak sejtette velünk, hogy felhőtlen ég alatt járunk; de az át-át száremelő napsugarak nem árultak el a tátrai hegyláncból semmit.

Mintegy jó órai szánkózás után a köd

bomlani kezdett és könnyű gomolyagokban emelkedett, foszlott s ez összetépett opál-tályol csipkéiből egyszerre elő fehérlött a Lomnici csues ormózata, mint valami tündérvár bástya foka. A friss hó ragyogóan csillogott rajta.

Valami csodálatosan, babonázóan szép volt ez a kép: puha, ragyogó hermelinben a Tátra királya: a Lomnici!

A köd mind pászmásabban uszott, hámolt a hegyek körül s lassan előmeredtek a csucok mind és fehér ruhájában látható lett az egész hegy-lánc.

Egy jó órai szánkózás után elértük az erdőt. Aki nyáron látta a Tátra haragos zöld fenyvesét, talán fogalmat sem tud alkotni magának arról: mit jelent az: a tátrai fenyvest látni télen; vastagon, puhán fehér hóval rakva.

Mintha minden ág egy-egy kar volna, amely tisztán, mocsoktalanul megőrzött szűz-fehér havat nyújt az országoton csilingelő felé.

Valami csodás, — a lelket édesen átmelegítő karácsonyi hangulat száll a puha hóval hajlották szervirozott fenyőkről. Valami csodásan bekés, fehér mese-hangulat terjed a kristályosan tiszta havasi levegőbe.

A sárba borult téli Tátrafüred gócpontja a „Grand“ Hotel“.

Ide hajtattunk. A Grand Hotel önálló leírás tárgya lehetne bátran. A raffiniáltan finom izlés, mely a pompás szálló helyiségein, butorain előmlik: európai a szó legteljesebb értelmében.

A hatalmas üvegü ablakkal bevágott társalgó, olvasó, játszóterem; fülkék berendezése az iparművészet remeke.

Butor, fal, szőnyegnek a színe puha, jól eső harmóniában van hangolva, a nagy üvegtáblákon becsillogó havasi táj, ragyogó fehér tóusaival.

De a téli Tátra mindenek fölötti érdekessége, vonzóereje és varázsa nem a Grand Hotel, — nem maga a havasi táj; hanem az a hatalmas felszer, amely a Grand Hotel oldalánál van verve, amelyben száz számba vannak szépen, pontosan egymásra rakva: a bob-ok, tobogánok és a szkeletonok.

Ezek a bambusz nád színre festett, arasz-magas kis vasszánok képezik a téli Tátra lelkét.

A bob egy, legfeljebb két személyre berendezett kis szán. Egyszerű kis szán: egymás háta mögé helyezett ülésekkel. Kormánya, fékje egy két méter hosszú, éles vasszögben végződő rud, amelylyel a szánkó végén ülő irányítja, fékezi a járműt.

A tobogán már komplikáltabb jármű. Két talp van egymás mögé illesztve rajta. A

Téli öltönyök,

felső kabátok, salon- smoking frack-öltönyök és mindennemű egyenruhák a legelegánsabb kivitelben készülnek

Prelowszky András, polgári és katonai szabónál Debrecen, Kossuth-u. 4

ÉME
sodás.
pló-, máj- és
mindennemű
és szőpiti az
ngely 2 kor.
des Kelemen
cenben; Ba-
lósa és Jóna
László, Tóth

on nincs
ánál.
sunk és
lünk, mi
ta van.
nk ol!

zet, asz-
y-lámpák
a vagy
fon 638.
válasz-
ámpákat
nyákat)
minden

piaci díszsége, minden kába reménye is.

Nagy válság készül a bankkérdésben.

Differenciák a miniszterek között.

Ma délután négy órakor Kossuth Ferenc lakásán minisztertanács lesz. Politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel néznek a miniszterek mai tanácskozása elé, amelyen elsősorban természetesen a bankkérdéssel fognak foglalkozni.

A magyar kormány ugyanis Kossuth Ferenc ajánlatára megállapodott abban, hogy a kartellbank felállítását teszi megfontolás tárgyává. Azonban csakhamar kiünt, hogy az osztrák kormány erről hallani sem akar, sőt ezen az alapon tárgyalásokba se akar bocsátkozni. Az osztrák kormány kategorikusan kijelentette, hogy csak a bankközösség alapján indítja meg a tárgyalásokat.

Wekerle miniszterelnök, aki tudvalevőleg a nagy gazdasági egységek, tehát a közös bank híve, bejelentette a minisztertanácsnak, hogy az osztrák kormány vonakodása miatt a kartellbankot se lehet megvalósítani, mire Kossuth és Apponyi azt proponálták, hogy ily körülmények között Magyarország nem tehet egyebet, mint hogy függetlenül jár el és megcsinálja az önálló nemzeti bankot.

Ezt az önálló bankot azonban a kabinetnek 67-es és többségben levő tagjai nem akarják megvalósi-

taní, illetve attól félnek, hogy az önálló bank felállításával nagy gazdasági megrázkódtatás következne be. Wekerle, Andrássy, Darányi, Jekelfalussy és Josipovics a közös bank mellett foglalnak állást és így a kabinetben erre a kérdésre vonatkozólag nagy differenciák vannak, melyeknek kiegyenlítése eddig nem sikerült.

Wekerle és Andrássy már többször kijelentették, hogy ők nem állják utját az önálló bank felállításának, de ők ahhoz segédkezet nem nyújtanak, hanem inkább félreállnak, vagyis lemondanak. Másrésztől a függetlenségi párt nagy többsége rendületlenül kitart az önálló bank eszméje mellett. Justh Gyula és Holló Lajos erősen izgatnak olyan irányban, hogy a függetlenségi pártnak e kérdésben semmi körülmények közt se szabad leszerezni.

Ilyen viszonyok között a magyar kormány helyzete válságossá lett, amennyiben a bankkérdés rendezése nélkül a további nyugodt kormányzás egyszerűen lehetetlen. Valószínű, hogy a kormány a bankkérdésben már legközelebb szavazást fog provokálni a képviselőházban. Ha a Ház többsége az önálló bank mellett nyilatkozik, úgy a Wekerle-kormány lemond és a koalíció szétbomlik, amire azután egy Kossuth-Justh-kormány következne tisztán függetlenségi miniszterekkel.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Gyűjtés a földrengés áldozatainak. A tiszántuli ref. egyházkerület minden templomában gyűjtést

rendeznek január 24-én, vasárnap a messinai és calabriai földrengés áldozatainak fölsegítésére. Erőss Lajos püspök körlevelet intézett az összes egyházakhoz és elrendelte a kerület utólagos jóváhagyása reményében, hogy 24-én a perseyekben a földrengés által sújtott nép javára gyűjtsenek, a gyűjtés eredményét pedig január 29-ig szolgáltatassák be az espereseknek.

Kossuth Ferenc levele.

A debreceni III. kerület függetlenségi és 48-as polgáraihoz.

Tisztelt polgártársaim!

A debreceni III. kerület hivatva lesz elhalt nagyérdemű képviselője helyett újat választani.

Legyen ez méltó Debrecenhez és a debreceni függetlenségi és 48-as párthoz!

Pártunk minden hű tagja álljon őrt zászlónk mellett. Ne érje Debrecen az a csufság, hogy egyik kerületét elhódítsák ellenfeleink a nagy függetlenségi párttól és jelentéktelen, pártonkívüli kerületté alacsonyítsák le.

Ellenségcink tömörülnek ellenünk, ne adja Debrecen azt a szomorú példát, hogy ezzel szemben nem tud helyt állani, hanem bontani kezdi sorainkat!

Ugy érzem, hogy ilyen lehetőség nincs és hogy ezt feltételezni annyi volna, mint megsérteni Debrecen hazafiságát.

Debrecen polgársága csakis a következetes elvhűségnek hisz; olyanra, a ki általa eddig soha nem vallott meggyőződéseket hirdet most, az önök kerülete képviselőjét nem fogja bizni!

Debrecen polgárai meg fognak maradni mellettünk, mert tudják, hogy pártunk hűségesen teljesítette kötelességét minden körülmények közt. Elszántan hirdettük elveinket, mint kisebbség, mikor egyedül az eszmét kellett hirdetnünk s a függetlenségért való vágyódást fenntartanunk nemzetünkben. Lelkiismeretes mérséklettel és önmuralommal cselekszünk most, midőn mint több-

két talp közül az első, mint a kocsis első két keréke fordítható egy, a szán elejére szerelt, — az automobil kormánykerékéhez hasonló, kerék-kormánynyal. A szán hátsó felén 18 van. A tobogán öt személyre van berendezve.

Ezt már csak gyakorlott sportsmán vezetni vagy a sport rendezőség által kiküldött soffeur.

A szkeleton ugyancsak egy tobogán hosszúsága, arasz-magas szán; ez a legérdekesebb sport szán, amennyiben a legveszedelemesebb mind közt.

A sportoló a szkeletonon egyenesen a fejével játszik.

Ezen egy személy száguld és nem ülve; egyenesen fekve, uszó modorban foglal rajta helyet. A szkeletonozónak külön sport cipője van, amely erősen van az orrán vasalva. Ez a cipőrről túl ér a szán végén és ez a cipőrről a szkeleton kormányja és fékje.

Mint hogy a szkeletonnál a szkeletonozó feje megy elől, minden ütközésnél a fej van a közvetlen veszélynek kitéve.

Fél egykor tabled' hote-hoz ültünk. Az ebédlő terem külön leírás tárgyát képezhetné szinte. A raffinált egyszerűség és izlés, a mi ott uralkodik, — az asztalokra helyezett friss virágot tartó vázáktól a

gyöngyszín-burás villam-fürtökig — minden: elragadó.

Délután fél 3 órakor jelentették, hogy a „vasaló” előállt.

Ez a „vasaló”: egy tátrai műszó.

Ez egy két lovas, hatalmas szán, a melynek csak talpa van s a talpakat összefogó hatalmas, hosszú deszka-lapja, zöld posztóval bevonva. Ülés a vasalón nincs; a deszka-lap minden.

Fél háromkor a vasaló előáll a Grand Hotel elé.

A vasaló posztóval bevont lapján elhelyezkednek aztán, — körül ülve — a sportolók.

Mintegy tizenötön ültünk reá. Aztán megindultunk a Tarajkára. Ez egy erősen menedékes emelkedés a tarpataki vizesés mellett. Külön iga vontatja a vasaló után az egymáshoz fűzött bob-okat, tobogánokat, szkeletonokat.

A Tarajkára fölérve, a sportrendező megcsinálja a beosztást.

Elhelyezkedtünk. Két percnyi időközben történik a kis szánok iramítása. A pálya, mely minden nap le lesz sikálva, egy ló-igával vont, vashengerelővel, pompás volt s vidám kacajtól, zajtól, hangosan röpültek egymás után a bobok, tobogánok.

Az egész pálya hossza csaknem nyolc

kilométer; a tátrafüredi fenyves széléig terjed. Alig 10 perc alatt futották be a hatalmas utat a szánok.

Mikor a bobok az erdőszélre érnek: ott találják a vasalót, mely a sport-társaságot visszahozza a Hotelhez. Ez a sport.

És ez a sport valami fanatikusan a lelkébe lopja magát annak, a ki megkísérli. Megszereti, a ki megkísérli, annyira, hogy lassanként ez a szeretet mindent magába olvaszt.

Minden érdeklődés, minden beszéd e tárgy köré fonódik itten és e sport egyként ragadja magával az egész közönséget: nőket, férfiakat, gyermekeket, öregeket.

Ősz, komoly professzorok fiatal gyerekekkel egy tobogánra kerülve: versenyt hujjongatnak egymással, a szikrázóan fehér pályán szédületesen iramló szánon.

Leválasztja e sport a lélekről a gondot; leemeli a vállakról a kórt s a gyönyörű természet imádóivá, fanatikus mámor ittas pogányává tesz mindenkit, ki beleizlett.

... Március végén láncra fűződnek a bobok, tobogánok, szkeletonok és elraktározódnak. A Grand Hotel bezárul. A hó olvad s mire a Hotel ajtai újra kinyílnak: friss fönnyel van színesre sikálva az út és megjelenik a nyári saison: a maga fényűzésével és unalmával!...

Matild krém

legjobb arcnak és kéznek azonnal fehérit. Kapható minden gyógyszerésztárban.

ségnek, alkotnunk kell és alkotásaink sorrendjét a körülmények mérlegeléséhez kell alkalmazni. Hiába igyekeznek ellenfeleink minket bele ugratni abba, hogy a függetlenségi párt a nemzetet a falnak vigye neki, akkor, midőn mint többség, felelős az ország sorsáért.

Kezeinkben az állam szekerének rudja folyvást a magyar függetlenség és állami önállóság felé áll; ezen szigorúan öröködünk, de vezetésünk alatt a szekér árokban, vagy sárban felfordulni nem fog. Ez a lelkiismeretességünk elkeserítheti rosszakaró ellenfeleinket, de megtartja számunkra a nemzet bizalmát, melylyel pártunkat megajándékozta s amelyre méltatlanok nem leszünk soha. Eppen most, nagy küzdelem küszöbén állunk; kemény harcot kell vívnunk hazánk közgazdasági függetlenségének egyik sarkalatos kelleke: az önálló nemzeti bank mellett. Az egymás közt dulakodó osztrák pártok már is kezdenek összefogni ellenünk. Nálunk Debrecen nem állhat ország-világ előtt úgy, mint az a magyar város, amely ezen összefogódzással szemben a magyar tábor bontja, a magyar erőt gyengíti.

Maradjon meg tehát az egész város s így az önök kerülete is hűségesen a mi ősi zászlónk alatt. E zászlót az önök intézőbizottsága és én, a párt országos elnöke, Csanak János kezére bízuk.

Csanak János vér az önök véreből, sziv és lélek az önök lelkéből, önzetlen igaz hazafi, kit nem a becsvágy csábít, hanem a kötelességérzet vezet.

Mi, Debrecenben dicsőséges történelmi múltjához méltó jövődőt, fontosságát megillető fejlődést, gazdasági és kulturális haladást akarunk biztosítani a város számára. E törekvéseinkben legyen segítő társunk egy igaz, önzetlen és hűséges debreceni polgár, kit ismerünk, szeretünk, becsülünk:

Eljén Csanak János!

Kossuth Ferenc

az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke.

IRODALOM

Nótakincs. Az Euterpe zeneműkiadóhivatal, (Budapest, Kossuth Lajos utca 15.) most bocsátotta közre „Euterpe zeneműzebkönyvtár” cím alatt megjelenő antológiának II. kötetét. Ötvenhárom magyar dalt és népdalt válogatott össze ebben a kötetben Lányi Ernő, a népszerű dalköltő és ez az izléssel összeállított gyűjtemény legjobb hajtásait tartalmazza a magyar népdal-fának: csupa népszerű, országos ismert dalokat, amelynek választékos harmonizálása Lányi avatott tollát dicséri. Am a népdalok mellett eredeti dalokat is találunk a kötetben: Makray, Lányi, Kuruc és Kacsóh tollából, a melyek csak növelik az értékes és izlésesen kiállított gyűjtemény értékét. A 68 oldalra terjedő kötetnek, díszes kötésben 2 korona az ára. Ugyancsak az Euterpe kiadásában jelent meg a cimbalmozók dalkinése cím alatt szerkesztett gyűjtemény is, amely sikerült cimbalom átiratait tartalmazza a legjobb népdaloknak, továbbá Makray, Lányi, Kuruc és Kacsóh eredeti dalainak. A sikerült átirás Krudy Andor dr. jeles munkája. A kiváló cimbalomművész két ügyesen megírt ábránddal egészítette ki a gyűjteményt, amelynek kötve 2 korona az ára. Mindkét mű kizárólagosan csakis Molitor Oszkár Euterpe zeneműkereskedésében (Budapest, Kossuth Lajos u. 15.) kapható.

Az ajkai bányakatasztrófa.

Hetven sebesült. — Negyven halott. Tizennégy munkás a mélységben.

Rettegésben és iszonyatban múlt el a tegnapi éj is bányakatasztrófa színhelyén. Veszprém-

ből érkezett távirati tudósítások csak halvány képét adják annak a kétségbeesésnek, mely a sujtottak családjain erőt vett. Száz-harminc embernek sikerült az égő tárnából kimenekülnie. De hetven munkást megfeszített erővel úgy hozták fel a mélységből, félig összeesve, halálra sebesülve. Ezek még élnek, de ebben a pillanatban még az orvosok sem tudják, hogy kit és hányat lehet közülök az élet számára megtartani.

Ennél még megrázóbb az a tudósítás, mely arról szól, hogy tizennégy munkás még odalenn van az égő tárnában. Ki tudja, mily iszonyu sors vár ezekre a szerencsétlenekre? Lehet, hogy a halál már utólérte őket és megváltotta a boldogtalanokat. De lehet az is, hogy kétségbeesve, istentől és embertől elhagyottan küzködnek a lángokkal, a fojtogató bányaléggel. A tudósítás, a maga lapidáris szárazságával azt mondja, hogy ennek a tizennégy munkásnak a megmentéséről szó sem lehet és valamennyit elveszettek tartják.

A mai híreket az alábbiakban foglaljuk össze:

Veszprém, január 15.

A katasztrófa alkalmával a bányában 200 munkás dolgozott, akik közül 130-nak sikerült a bányából kimenekülnie. A benne rekedt 70 munkás közül 40-et halva és 14-et sebesülve hoztak felszínre. A főszolgabíró jelentése szerint a többiek megmentéséről nem lehet szó, miért is a többi 16 munkást is elveszettek tartják.

Veszprém, január 15.

Koller Sándor alispán ma ismét Ajkára utazott, hogy a mentési munkálatokra személyesen felügyeljen. Egyben a szerencsétlenség által sujtottak segélyezésére és a legszükségesebb élelmickek beszerzésére 1000 koronát utalt ki a megye pénztárából. A halottakat közszemlére tették ki, agnoszkálásuk azonban nagy nehézséggel jár, mert valamennyi halott a felismerhetetlenségig összeegéit.

Veszprém, január 15.

A mentési munkálatoknál résztvettek a bányász, járási és körorvosok, akik nagy szorgalommal és önfeláldozással teljesítették hivatásukat. Megyészerte mély megdöbbenést keltett a szerencsétlenség és nagyobb segélyakció indult meg a szerencsétlenség által sujtott családok javára. Így szó van arról is, nem-e lehetne felhasználni azokat az összegeket is erre a célra, amelyek a messinai földrendés által sujtottak javára eddig egybegyűltek.

VÁRMEGYE.

Augusztia főhercegnő köszönete alispánunkhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Az Augusztia főhercegnő védnöksége alatt álló József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület lelkes főhívást intézett halottak napja alkalmából a magyar társadalomhoz, hogy csak egy virágszállal kössenek kevesebbet a halottaknak szánt koszoruba s ezt az egy virágszállat ajánlják föl a szegénysorsu tüdőbetegek emberbaráti alapjának.

A gyöngéd, kőkői lelkekből fogant, szép főhívást vármegyénk alispánja nagy szeretettel vette kezébe. Főhívására egy járási főszolgabíró mint a községek nagy lelkeséggel gyűjtöttek.

A gyűjtés eredményéről tudomást szerzett Augusztia főhercegnő is és egy sajátkezűleg aláírt, a főhercegnői monogrammal ékesített, díszes köszönő levelet küldött vármegyénk alispánjának. A főhercegnő levele így szól:

Alispán ur!

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület elnöke jelentést tett nekem arról, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek javára rendezett országos gyűjtés mily szép sikerrel járt. Indittatva érzem magam, mint a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület védője, hogy Alispán uramat ki az emberbaráti ügy érdekében a járási főszolgabíró urakhoz és községi főbírókhoz rendeletet intézett: köszönetet mondjak. Kérem, tartsa meg a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületet továbbra is emberbaráti irgalmában.

Augusztia főhercegnő.

Az egyesület egyébként a mi vármegyénkben befolyt gyűjtésből legközelebb lapunkban közlésezi kimutatását. Az országból sok ezer számra menő adatokat most dolgozza föl az iroda. A virágszálladományok összege január elsejéig 94,117 K 58 fillér.

Az alkohol áldozata.

Öngyilkosság Hajduböszörményben.

Az aggastyán halála.

Öreg, hetvenkét éves ember dobta el tegnap magát az életet Hajduböszörményben. Az aggastyán, ki oly hosszú ideig viselte az élet terheit, felakasztotta magát. Mire észrevették, már nem lehetett életét meghosszabbítani. Akkorára már halott volt.

A tragikus véget ért aggastyán Szabó Gábor, ki régebben jobb napokat látott. Később azonban az ivás ördöge hatalmába kerítette és Szabó Gábor mindjobban átadta magát az alkohol szenvedélyének, mely lassan bár, de fokozatosan rombolta szervezetét. Az utóbbi időben már sokat betegeskedett. Gyakori betegeskedését az alkohol mértéktelen élvezése idézte elő, miért is családja többször intette az öreget, hogy legalább élete telén hagyja abba a rendszertelen ivást.

Az öreg azonban nem volt képes már magán uralkodni. Tegnap hajnalban ismét katasztrofa állított be lakására, amiért ismét volt korholásban része. Ez annyira elkeserítette a szerencsétlen öreg embert, hogy szólanul visszafordult a szobából és egy melléképület mestergerendájára felakasztotta magát. A reggeli órákban találtak rá, midőn keresni kezdték. De már ekkor halott volt.

A hajduböszörményi rendőrség telefonon értesítette az aggastyán tragikus haláláról a debreceni kir. ügyészséget, mely eltemetésére az engedélyt megadta.

SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton, január 16-án:

Szerencse fia.

Comédia 3 felvonásban.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Szökött katona, népszínmű. Este: Gépíró kisasszony, operett.

Szerencse fia. Szatirikus korrajz ez a négy felvonásos komédia, mely, bár néhol túlzott keretben, de alapjában ötletesen tünteti fel, hogy a politikai előrehaladás legtöbbnyire mily nagy összeköttetésben áll a stréberséggel. Kormos képviselő (Ternyei) is nagyfokú krakélerségének köszönheti, hogy sötét multja dacára, de hazug szájhösködésével népszerűvé, aó miniszterré lett. Ternyei a halás címszerepben elsőrendű alakítást nyújtott. Tallián László minden

tekintetben kifogástalan, biztos alakításával ismételt bizonyosságot tett hivatottságáról. Huzella, Lugosi, Krasznai, Békés, Gerő, Hahnel, Bérczi, valamint a többi szereplők is hozzájárultak a gördülékenyen folyó előadás sikeréhez. A közönség élvezte a darabot, kacagott és sokat tapsolt a szereplőknek és a sikerült rendezésért Békésnek. (Ö.)

Piros bagyelláris. Az igazgatóság új kiosztással és új betanulással hétfőre tűzte ki Csepregi kitűnő népszínművét. Az új kiosztásban Békés Gyula játsza a tölgyesi bírót, Ternyei a kapitányt, Gyöngyi Izsó és Ligeti az ispán-jegyzőt, Nádor Szerelmé Misi, Tallián Boros káplárt, Gerő Ida a vén cigányasszonyt és Kender Julist. Lukács Juliska s a többi szereplő a régi.

Hortobágyi virtus. Gyöngyi Izsó kitűnő népszínműve, mely annak idején sikerrel bejárta az ország színpadjait és nálunk Debrecenben is Tiszai Dezső alatt több ízben adott, legközelebb új betanulással színe kerül. A darab magyaros nyelvezetét annak idején nagyban dicsérték és különösen itt Debrecenben kétszeres értékkel bír, mert a darab itt játszódik le a Hortobágyon.

Tell Vilmos. Schiller klasszikus darabja a hét végére van műsorra tűzve. Ez a nagyszabású, kiváló darab, mely az egész társulat személyzetét foglalkoztatja — nagyban próbára teszi a társulat erejét. Mint már jeleztük, Tell Vilmost Lugosi adja, a ki nagy ambícióval készül a farszto, de hálás szerepre. Az igazgatóság gondosan állítja ki a darabot.

Rómeó és Julia. Tegnap és tegnapelőtt műsorváltozás volt az Uránusban. Ennek oka — mint megirtuk — az volt, hogy a Rómeó és Julia című kép a pósta kérésére miatt nem érkezett meg. Tegnap azonban megjött ez a gyönyörű kép s az igazgatóság ma és holnap, a rendes műsor keretében bemutatja azt közönségének.

Torpedónaszádok. A nagy regényíró Verne Gyula fantáziája pár évtizeddel ezelőtt megalkotta a lehetetlennek látszó világesodáját: a tenger alatt járó hajót. És modern technikusok fáradhatatlan munkája megvalósította a regényíró képzeletében született lehetetlenséget s a tenger alatt működő torpedónaszádok most már villámgyorsan siklanak tova a tenger végtelen mélyébe s láthatatlanul viszik azoknak bátor személyzetét be, az ellenséges hajóraj kellős közepébe. Leirhatatlan az a pusztítás, amit ezek a hajók végeznek az ellenség hajói között s jaj annak az oceántjáró hatalmas hadihajónak, mely alá egy torpedó kerül. A tenger alatt járó hajó felrobbantja s a távolból szemlélő borzadva látja a rémítő hatást: miként válik egy hatalmas hajó semmivé, miként zuhan s ful a tengerbe annak százakra menő legénysége. Az „Uranus” színház ma és holnap mutatja be azt a gyönyörű ujdonságot, mely a torpedónaszádokat, ezeket a modern tenger alatti hajókat viszi a néző szeméi elé; — a következő fényes új műsor keretében: 1. A varroleány regénye. (Megható.) — 2. Biztosítási úgynök. (Bohózat.) — 3. Levelező-lap művészek. (Látványos.) — 4. Nővérek, mint vetélytársak. (Dráma.) — 5. Az uszómeister. (Bohózat.) — 6. Torpedónaszádok. (Eredeti fólvetel.) — 7. Jól sikerült csiny. (Bohózat.) — 8. Rómeó és Julia. Shakespeare tragédiája. Műsorváltozás fenntartva. Az előadások este pont 6 órakor kezdődnek s azokra mindig be lehet menni.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szelvényei és anyagi részletei ill. minden megkötés a Debreceni Újság ügyosztójánál: Arany János-utca. 42. sz. alá intézendő.

Öngyilkosság a bábaképzőképezdében.

Szublimátoldatot ivott.

Életunt leány.

Tegnap délben a Szent Anna utcán levő bábaképző intézetben nagy riadalmat keltett egy növendék öngyilkossága. A bábánövendék, Garabuczi Zsuzsánna, ebéd ideje alatt szublimát pasztillákat vett be. Tettét azonban hamarosan észrevették és így valószínűleg sikerülni fog életét megmenteni.

Garabuczi Zsuzsánna 23 éves. Édes apja Garabuczi Sándor szentpéterszegi jómódu gazdálkodó. A leány szorgalmas, tanulni szerető, de nagyon érzékeny lelkű volt és erre vezethető vissza végzetes tette is. Öngyilkosságának okául ugyan, miután eszméletre térítették, azt adta elő az öngyilkosság színelőnyén megjelent Dobos József rendőrbiztosnak, hogy azért követte el, mert tanulmányainak nem bírt eleget tenni és félt, hogy a képesítést nem nyeri meg. Pedig képesítése bizonyos volt, mert egyike volt azon növendékeknek, kik szorgalmukkal és tehetségükkel kitűntek.

Az életunt leány már régebb idő óta bus, magabazárkózott volt és az öngyilkosság gondolata hetekkel ezelőtt befészkelte agyába magát. Tegnap délben aztán végre is hajtotta szörnyű tervét. A bábaképző intézetben könnyű volt szublimát pasztillákhoz jutnia. Pár pasztillát egy ötliter vízben feloldott és azt utolsó csöppig kiitta.

A gyilkos ital rettenetes kórkört okozott a szerencsétlen leánynak, kinek eszméletlen állapotban jajgatására csakhamar figyelmessé lettek. Az orvosok gyorsan gymormosást alkalmaztak és ellenmérget adtak be Garabuczi Zsuzsánának, ki ezután vissza nyerte eszméletét, úgy hogy kilehetett hallgatni. Három levelet hagyott hátra. Egyet Kenézy Gyula dr.-nak, az intézet igazgatójának, továbbá édes atyjának és növendéktársának, kivel jó viszonyban volt. Ezekben a levelekben öngyilkossága okául szintén azt hozza fel, amit a rendőrség előtt vallott.

Allapota nagyon súlyos és életbenmaradása kétséges.

UJDONSÁGOK.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban prédikál Domján Lajos IV. th., a Kistemplomban Jakucs Sándor III th., a Kossuth utcai templomban Tornyai János IV th., az Ispóty templomban Ludmán Lajos IV. th., a Csapó kertben Kovács János népszerű felügyelő, a Homok tóthas. Szentgyörgyi Lajos tiszteletére.

* **Sakkmeister Debrecenben.** A sakkkozás debreceni hívei körében bizonyára örömet fog kelteni az a hír, hogy Barász Zsigmond budapesti sakkmeister vasárnap Debrecenben fog időzni és a Royal kávéházban előadást tart és többekkel egyszerre szimultán-játékot fog játszani. A debreceni sakkör a tagokon kívül szívesen vendégeül látja a sakkkozás barátait is.

* **A mai est.** A Royal szálloda disztermében pontban fél 9 órakor veszi kezdetét a Zion egyet bombonniere estélye. Ekkor kezd bele Gyöngyi Izsó a műsor előadásába; vig szövegét — bus melodrámaival kíséri Mártonfalvy karmester. Öt perccel később kezdődik a kacagás és tart; amíg a termet zsufolásig megtöltött közönség vacsorához nem ül. A vacsorát néhány cabaré szám követi — aztán tánc jön kivilágos kivirradtig. Ami kevés jegy van, az ma még az elárúsító helyeken, esetleg este a pénztárnál váltható. Bár kétséges, hogy utóbbi helyen más, mint állóhely kapható legyen.

* **A tisztikar fényes táncestélye.** A debreceni helyőrség tisztikara fényes táncestélyt rendez február hó 1-én a Bika szálloda disztermében. A fényes táncmulatságra a meghívók egyuttal belépő jegyül is szolgálnak. A meghívókat már szét is küldték; azonban olyanok, akik igényt formálnak rá, de eddig nem kaptak, forduljanak óhajukkal a helyőrség bármelyik tisztjéhez. A tisztikar táncestélye különben éppen olyan elegáns, mint amilyen látogatott lesz.

* **Sipos Béla temetése.** A korán elhunyt Sipos Bélát ma délután két órakor temetik a közkörház halottas házából. A temetésen a hírlapírók testületileg, a színtársulat szintén testületileg vesznek részt. A gyászszertől tegnap a debreceni hírlapírók az alábbi gyászjelentést adták ki:

A mi gyászunk mélységes szomorúságával, szívünk teljes együttérzésével jelentjük, hogy édes testvérünk a hírlapírásban, nagyon szeretett íróársunk, leledhetetlen emlékü kollegánk: Sipos Béla, az „Esti Hírlap” szerkesztője meghalt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz, a közkörház halottasházában tartandó ref. egyház szertartása szerinti ima után, a debreceniszínház előcsarnokából, ahonnan a Kossuth utcai temetőben helyezik örök nyugalomra hült tetemét. Debrecen, 1909. január 14. A debreceni hírlapírók.

* **Rácz Károly Törökszentmiklóson.** Rácz Károly és zenekarát már hetek előtt szerződötték, hogy ma a törökszentmiklósi hangversenyen közreműködjenek. Ezért nem vehet ma részt Sipos Béla temetésén. Rácz Károly zenekara vasárnap délelőtt tér vissza Debrecenbe.

* **Függetlenségi képviselők Debrecenben.** Vasárnap tartja programbeszédét Csanak János, a debreceni III. képviselőválasztókerület 48-as függetlenségi párti jelöltje, aki mellett lelkesen csoportosul a polgárság. Hogy a párt országos központja is mily nagy súlyt helyez arra, hogy a kerületben Csanak János győzelme biztosítottassék, mutatja az is, hogy a párt Debrecenhez méltóan képviselteti magát e politikai mozzanatnál. Bakonyi Samu képviselő, aki a választás napjág Debrecenben marad és lelkes odaadással szervezi a partot, felhívást intézett az országgyűlési 48-as pártkör tagjaihoz, hogy jöjjenek le vasárnap Debrecenbe Csanak János támogatására, az egyszerű felhívásra tö-

megesen jelentkeztek a képviselők. Eddig a következők ígérték meg lejövetelüket:

Batthyány Tivadar gróf, Balogh Mihály, Bedőházy János, Bottlik István, Buza Barna, Csizmazia Endre, Dudits Endre, Holló Lajos, Horváth József, Hódy Gyula, Halász Lajos, Justh János, Kecskeméthy István, Kállay Lipót, Kmetty Károly, Kelemen Samu, Kubik Béla, Leszkay Gyula, Léway Mihály, Marjay Péter, Nagy Sándor, Nemes Bertalan, Pap Elek, Rátkay László, Saághy Gyula, Szász Zsombor, Szemere Haba, Sümeghy Vilmos, Szent-Királyi Zoltán, gróf Teleki Arvéd, Thaly László, Török Kálmán és még számosan, a kik kilitásba helyezték jövetelüket.

Mint a Csanak-párt írodája értesít bennünket, a vendég képviselők tiszteletére délben fél egy órakor, az „Arany Bika” dísztermében lakoma lesz; a párt gyűlése pedig, amelyen Csanak János programbeszédét fogja megtartani, délután 2 órakor lesz, ugyancsak.

*** Halálozás.** Polg. Sass József folyó hó 15-én, reggeli 2 órakor, életének 52-ik, boldog házasságának 27-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 17-én, d. u. 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Teleki utca 19. sz. házunktól az Ujtemplomban tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: öz. polg. Sass Józsefné szül. Balogh Sára. Gyermek: Sass József. Veje: Fremda Béla. Testvérei: Sass Sára férjével polg. László Istvánnal és gyermekeivel, polg. Sass László nejjével és gyermekeivel, polg. Sass János. Sógornai és sógornői: polg. Balogh István nejjével Mike Erzsébettel és gyermekeivel, Balogh Juliánna férjével polg. Szathmáry Antallal és gyermekeivel, Balogh Erzsébet férjével polg. Nagy Mihálylyal és gyermekeivel, polg. Balogh Anrással nejjével Kovács Erzsébettel, polg. Balogh Sándor, Balogh Eszter férjével polg. Kestyály Frigyessele. Rokona: polg. Soltész István nejjével és gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

*** Jóakaratu tájékoztatás.** A fővárosi „Magyarország” jóakaratu tájékoztatással azt írta, hogy a vasutas szövetség debreceni fiókja nagy lelkesedéssel csatlakozott Csanak János képviselőjelöltségéhez. Ez a hír így nem igaz, nem is lehet. A vasutas szövetségnek se a központja, se fiókjai nem politizálnak. A valóság az, hogy a vasutas választók, tekintet nélkül arra, hogy tagjai-e a szövetségnek vagy sem, gyűlést tartottak és ott Csanak János jelöltsége mellett foglaltak állást. Ehez joguk volt, mert ők mindannyian választók és akarataik szabadon nyilvánult meg.

*** Hat napos elektromotor-kezelő tanfolyamok Budapesten.** A technológiai m. kir. Iparmúzeum a szerszám és gépkiallítás tartama alatt f. é. március hó végéig Budapesten rövid 6—6 napos tanfolyamokat tart az elektromotorok kezeléséről, a galvanizálási eljárásokról és az autogéngáz és elektromos hegesztésről. Ezek a tanfolyamokon résztvehetnek motortulajdonosok, motorkezelők, villamos központi szakmunkások, erős áramú villamoszerelők, lakatosok, gépészek és hasonlók, akik a szükséges előképzettséggel rendelkeznek. E tanfolyamok vidéki látogatói kedvezményes utazási jegyet a kamara utján kaphatnak. Kivételesen szegénysorsu, de kellő előképzettséggel bíró iparosok korlátolt számban a kamara javaslata alapján utazási és a tanfolyam tartama alatt némi napidíj segélyt kapnak. Bővebb értesítést a kamara ad.

*** Halálozás.** Polg. Nagy Józsefné szül. Nagy Juliánna f. hó 14-én d. u. 5 órakor, életének 54-ik, boldog házasságának 25-ik évében, hosszas, súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 16-án d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, a Csillag utca 92. számú házunktól, az Ujtemplomban tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos férje: Polg. Nagy József. Gyermek: Nagy Juliánna, öz. Györyörü Lajosné. Nagy Róza gyermekével. Testvéreinek gyermeke: Öz. polg. Erdei Jánosné gyermekeivel. Rokonai: Polg. Berecsky Imre nejjével és gyermekeivel, polg. Berecsky István nejjével. Nagybátyja: Polg. Nagy János nejjével. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer tem. intézete rendezi.

*** A harmadik vigest.** Megállapított program szerint a harmadik vigestét a jövő héten esztendőnkön s ugyancsak a Bika szálloda dísztermében tartják meg. A nagy érdeklődésre tekintettel már most kiadta a rendező bizottság a jegyeket s azok mátol kezdve Antalffy József könyvkereskedésében kaphatók. A harmadik vigest programja újból egészen új lesz.

*** Dal és táncestély a Bikában.** A Szent László Dalegylet ma esti nagy dal-és táncestélye a farsang lehangulatosa mulatságának ígérkezik. A száz tagú női és férfi rendező-bizottság mindent elkészített, hogy az erkölcsi siker minél tökéletesebb legyen. A dalegylet által előadandó darabokon kívül Békési Annuska és Pattermann Ida urleányok egy rendkívül finom zeneművet (Gragoir et Servais Duo-ját) adnak elő zongorán és gordonkán. Papp Erzsike urleány, színészkisiskolai növendék magánjelennet ad elő. A Wilson és Skornyak nővérek gyönyörű táncokat lejtenek. Tizenhat bájós gyermekleány lawn-tennis táncot és négy fiatal ur (Nagy László és Miklós, Riskó Béla és Vedres Gyula) bohózatok kalugyer-táncot lejt s a fáradságtalanul buzgó színművész dalárdista, a közkedveltségű Barabás Károly ur aktuális kuplékat zeng. Maga ez a műsor is hatásos és vonzó lesz. Ezeket felül csekély egy koronáért váltott jegy ellenében hatvan urasszony és leány kassai sonkából és teából álló kis rögtönzött vacsorát fog felszolgálni s kívánatra virágokkal, konfettivel és szivarokkal kedveskedni. A táncoló kedv fokozásáról harminc táncos ifjú fog gondoskodni. Jegyek előre válthatók Antalffy József és Pintér Gusztáv urak piacutcai üzletében és este az Arany Bika dísztermében. Kezdeté pontban fél 9 órakor.

*** Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Sipos Béla ref. 33 éves, öz. Rakob Mártonné ref. 86 éves, Nagy Józsefné ref. 54 éves, Sas József ref. 51 éves, Sós Miklós ref. 7 éves.

*** Perczel Karola tánciskolájában szombaton, e hó 23-án kezdődik a második téli tanfolyam.** Beiratkozni naponta d. u. 2 órától lehet a Szent Anna utcai tánciskolában. Kezdő, haladó és esti tanfolyamok. Boszton magánórak.

*** Dr. Láng szanatóriumában felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők.** napi ápolási díjak 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérmekek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám.

*** Rózsa arckenőse ödeget, szépséget kölcsönöz az arcnak. Ara egy korona.** Kapható Jóna és Jóna első droguerisájában, Kossuth utca 6.

*** Augusztus 1-re kiadó lakások a Hungáriában.**

*** Téli trikokok, keztük, harisnyák** legjobban beszerezhetők: Kontsek Kornel főtéri üzletében.

*** A dr. Rózsa-féle „Sanitas” könyv** egy asztalról se hiányozzék. Horgonyi: Batthyány utca 15.

A jótékony nőegylet téli estélye.

Az egyesület köszönete.

A jótékony nőegylet elmulaszthatatlan, kedves kötelességet teljesít akkor, a midőn benső, hálás köszönetet mond mindazoknak, kik az 1909. évi január hó 9-én lezajlott fényes „Téli sport estélyének” erkölcsi és anyagi sikerét előmozdítani szivesek voltak. Első helyen kedves szereplőinek: a Jégkirálynénak, udvarhölgyeinek, apródoknak; a Jégkirályné és udvarhölgyeinek szánkáit toló fiatal uraknak, a jelmezt viselő gyermekeknek, továbbá a korcsolyatáncban résztvett 18 urleánynak, a hólabdatáncban résztvett 24 urleánynak, a 10 korcsolyázó urnak; a cabaretnál a Berger Mórinné urasszony rendezése alatt működő urasszonyok, urleányok és uraknak, a rendezést teljesítő Dózsa István jogásznak és Bethlenfalvy kapitány urnak s végül Letzter József urnak és Perczel Karola urhölgynek a korcsolya- és táncotánítással kifejtett fáradságukért.

Végül mindazoknak, a kik az anyagi sikert felülfizetésekkel s adományaikkal előmozdítani szivesek voltak, névszerint: Marenzi tábornok, G. G. 20—20 K, Szabó Kálmánné, N. K. F., Leszkay János, Csapó István, Kola Jánosné, öz. Jobbágy Jánosné 10—10 K, dr. Lukács Emil, Pusztay Lajos, N. N. 6—6 K, Zvér Ferencné, Fleischmann Mór, Polgári István, Erber Ernő 5—5 K, Weisz József 3 K, Aczél Géza 2 K, N. N., N. N. 1—1 K.

Adományok: Szabó Gyuláné 50 K, Mihalovits Jenő 20 K, Gáll Ferencné 20 K, Sesztina Jenőné 10 K, 20 üveg bor, 100 drb. alma, öz. Lápussy Ferencné, Tóth Jánosné, Riekl Antalné, Csanak János, Huzella Elekné, öz. Sesztina Lajosné, Áron Jenő, Vadon Sándor, Liszka Nándorné, May Andorné, dr. Ujjalussy Józsefné, Kovács Gyula 10—10 K, Kolbenhayer Kálmánné 7 K, Berger Mórinné, Békéssy Lászlóné 6—6 K, dr. Tüdös Jánosné, Garda Dezsőné, Erber Ernő, Márk Endréné, Ungváry Józsefné, Komlóssy Dezsőné, Szathmáry Mihályné, Polgári Józsefné, S. Szabó Józsefné 5—5 K, Budaházy Odónné, Lestyán Adorjáné, Rázsó Istvánné, Berger Andorné, Vecsey Zoltánné, Eröss Lajosné, Pápay Imréné, Szabó Sándorné, Tóth Istvánné, Kardos Lászlóné, Kuncze Gusztávné, Szűcs Kálmánné, Kovaliczky Antalné, Péntes Sándorné, Oláh Miklósné, Végh Gyuláné, Szentkirályi Tivadarné, Czeglédy Mihályné, Szávay Gyuláné, Balogh Istvánné, dr. Kola Jánosné, öz. Kiss Aronné, Vértessy Lajosné, Bányay Istvánné, öz. Bányay Istvánné, Wolff Jánosné, dr. Nagy Lajosné, Dicsőfi Józsefné, Czako Zsigmondné, öz. Vargha Ferencné, Harsányi Istvánné, Kövesdnyé, Szikszay Lajosné 4—4 K, Brunner Edéné, öz. Mayer Emilné, Tóth Béláné, Márton Gyuláné, Joó Istvánné, Telegdy Lászlóné, Telegdy Györgyné 3—3 K, Sass Béláné 3 K és 10 üveg bor, dr. Bruckner Ernőné, Györfly Aladárné, Komlóssy Arthurné, Mikó Lajosné, Descombes Henrikné, öz. Jóna Istvánné, dr. Legányi Gyuláné, Tóth Ferencné, Szabó Emma, öz. Pásztor Istvánné, öz. Simonffy Béláné, öz. Kardos Lászlóné, Zöld Jánosné, Sverla Gyuláné, Peczkó Ernőné, Farkas Albertné, Leszkay Ferencné, Bakoss Tiborné, dr.

Csikos Sándorné, Horváth Antalné, Sinka Sándorné 2—2 K.

Törley pezsgőgyár 12 üveg pezsgő, Lítke pezsgőgyár 6 üveg pezsgő, Andrányi pezsgőgyár 4 üveg pezsgő és 2 üveg ménesi aszu, Komlóssy Lajos 5 üveg pezsgő, Wessprémy Zoltánné 40 üveg bor, özv. Veress Lászlóné 2 liter fagyalt, Szabó Kálmánné 1 tál libamájpástétom, 1 liter fagyalt, Berger Vilmosné 1 tál nyelv, Karay Sándorné 1 tál hideg felvágott, Szávay Gyuláné apró sütemények, Czégely Ilona apró sütemények, Fürst Odónné 20 üveg bor, P. Nagy Zoltánné 1 torta, Szunyogh Sándorné 5 liter fekete kávé, Tóby Istvánné 2 torta, Fráter Erzsébet apró sütemények, szőlő, alma, thea, Kaszanyitzky Andorné 1 sonka, Bay Bertalanné, Galánffyné 1—1 tál hideg felvágott, Vecsey Zoltán 100 üveg ebesi víz, dr. Varga Kálmánné sonka, pástétom, Varga Emilné 1 tál hideg felvágott és sütemények, Csanak József 1 üveg cukor és rum, Kontsek Géza bor, cukor, thea-sütemény, Gőzcukorkagyár 4 kg. cukorka, Békési sütőde 10 kg. kenyér, Horgonyi 5 kg. kenyér, Somossy Miklósné apró sütemények, Rauchbauer Jenőné 1 tál kappan, Szőlőszövetkezet 25 üveg bor, Szliuka István 100 üveg szikviz, Tesch Józsefné 1 sonka, Nánássy Lajosné 2 tál sonka, özv. dr. Palay Józsefné 10 üveg bor, özv. Czégely Istvánné 30 darab sütemény, Béressy Sámuelné hideg felvágott, Szalay Józsefné 1 liter fagyalt, Kovássy Kálmánné sütemények, Somogy Pálné 2 torta, Kovács Józsefné 2 torta, Jobbágy Jánosné 1 tál sonka, Kertész Istvánné 1 pulyka, dr. Kocsár Gáborné 2 kappan, 1 torta, Bányay Péterné 2 torta, Riesz Lipót 4 liter fagyalt, Killer Edéné 1 torta, Dörre Ferencné 1 torta, Szabó Mihály 2 sonka, Szele Györgyné 2 tál sonka, Berger Henrikné 1 tál kappan, Fried Emilné 1 tál nyelv, Poroszlay Lászlóné 20 l. bor.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, január 15. A kormány tagjai ma délután 4 órakor Kossuth Ferenc lakásán minisztertanácsot tartottak. A folyó ügyeken kívül a politikai helyzet is szóba került, végül pedig megállapították a Ház munkarendjét. Wokerle holnap Bécsbe megy, ahol előterjeszti a felségnek a minisztertanács határozatait. A kormány a Pester Lloyd mai cikkére vonatkozólag cáfolatot adott ki. A cikk tendenciózus és semmi alapja nincs.

Bányakatasztrófa.

Veszprém, jan. 15. Az ajkai bányakatasztrófa áldozatai közül eddig 56 holttestet húztak ki a romok alól.

Csend a Balkánon.

Bécs, január 15. Az osztrák-magyar áruk bojkottja megszűnt. Ma a szultán Kiamil basa külügyminiszternek a gyémántos Medjidje-rendjelet adta. Londonból erőlyes figyelmeztetést kapott Szerbia, hogy csak határai védelmére szorítkozzék, kalandos vállalkozásokra pedig ne vállalkozzék, mert az balul fog kiütni. Belgrádból jelentik, hogy a királyt rendkívül elkésztik a grönörökös állásfoglalása, arról azonban nincs szó, hogy átadja helyét a trónörökösnek.

Letartóztatott ujságíró.

Páris, jan. 15. A royalisták és radikálisok tüntetése alkalmából Taucher nevű ujságíró élesen kikelt a radikálisok ellen. A tüntetés csendes szemléltető volt az egyik vizsgálóbíró is, aki hevesen támadt a royalistákra. Az ujságíró ezért az arcába vágott, mire letartóztatották.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Váltóhamisító asszony. Hajduböszörményben Mező Sándorné harmadévvél ezeltől három váltót, melyek értéke összesen 6200 korona volt, rokonai hamisított aláírásával a hajduböszörményi városi takarékpénztárban leszámítoltatott. A pénzt ugyan visszafizette, de a törvény igazságszolgáltatását mégsem kerülhette el. A debreceni kir. törvényszék a tegnapi megtartott főtárgyaláson nyolc havi börtönbüntetésre ítélte. A vádat képviselő ügyész súlyosbításért, a védő pedig enyhítésért felebbezett.

§ Elitelt tolvaj. Kovács Géza foglalkozás nélküli lakatossegéd, az elmúlt év november 22-én és december 18-án éjjel, alkules segélyével behatolt Tardi József Hunyadi utcán levő cipészüzletébe és több pár cipőt ellopt. Később a rendőrség elfogta a tolvajt és a debreceni kir. törvényszék a tegnapi két rendbeli lopás büntetéseért két havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

A kastélyban nagy felfordulást idézett elő a szomorú hír. Korán reggel, mikor nagy tömegekben vonult fel a hámor sok száz munkása, már a kapus azzal fogadta őket, hogy urnőjük az éjjel hirtelen meghalt.

Mennyire szerették, tisztelték, milyen nagyabecsülték, mosi látszott meg igazán. Megdöbbenéssel fogadták a lesújtó hírt s még a meglett, erős szívű, edzett idegzetű férfiak szemébe is könny lopódzott. Egy átvirrasztott éjszaka nyomaival arcon, halványan jelent meg a munkásnép tömege közt Rába Zoltán. Megremegő hangon adta tudtukra urnőjük halálát s ugyanakkor kijelentette, hogy a hámorban mindaddig szünetel a munka, amíg a vagyon örököse erre nézve újabb rendelkezést tesz.

Szomoruan, leverten, csüggedten indultak meg a munkások, akiket néhány percere Rába Zoltán szavai még visszatartottak:

— Munkástársak! Bármint forduljon is a dolog, gondom lesz rá, hogy ti kárpótlást kapjatok.

— De hiszen kétséges már az is, hogy az új örökös üzembem tartja továbbra a hámor, — volt az egyik munkavezető véleménye.

— Ha az nem folytatja, bérbe adja, vagy eladja. Ezt a hatalmas befektetést paragon nem heverteti, még ha a világ legkönnyelműbb embere lenne is az örökös. Legyetek tehát nyugodtan. Mindent javatokra igyekszem majd elintézni.

Folyt. köv.

Áru- és értéktőzsde.

Január 15.

Budapesti gabonatőzsde.

5 fillérrel olcsóbb árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 3000 mm. buza.

Rozs, tengeri változatlan, zab tartott.

A határidő-üzlet.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza apr. 1909.	1253	1257—1248
Buza október	1074	1075—1069
Rozs április	1008	1007— 998
Rozs októberre	905	909— 905
Zab októberre	—	—
Zab április	850	851— 847
Tong. aug.	—	—
Tengeri május 1909	722	725— 723

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén változatlan külföldi jelentésekre eieinte csendes volt a hangulat. Később azonban kedvezőbb politikai hírekre és bécsi vásárlásokra az eszirányzat megszilárdult és forgalomba került az 1909. 3—4 koronával emelkedtek. A helyi piacon a vasúti vasutak árnyait 8 koronával emelték. A 2. 1000. 1000.

Szabó Lajos fiai
női divatáruház
gyapju és mosó kelmék
nagy vásár
leszállított jutányo árak

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth utca 5.

szőnyegházában

a nagy alkalmi vásár

megkezdődött.

Salon, ebédlő, hálószoba
szőnyegek

megiepd jutányos árak mellett
árusíttatnak el.

Alkalmas ajándék cikkek: uttakarok, divánpárnák Gobelin képek stb

nagy választékban.

FÖLDVÁRY L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és vállalat

Kossuth-utca 1. sz., az udvarban.

Raktáron tartom a legjobb, Koloid WOLFRAM és OSMIN LÁMPÁKAT melynek áramfogyasztása az izzó lámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram és Osmin lámpa drbja 4 kor. 100 gyertyás 5-50 kor. 0t ár. egyidejű átvételnél 5% engedmény

Sima izzólámpa drbja 60 fillér. Mindennemű izzólámpa különlegességek, fényképész lámpák.

Elvállalom: villanyvilágítási és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámák kezelését, hozzá való szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések díjtalanul.

Osillárok, ivlámák, állandóan nagy választékban kaphatók. Állandóan raktáron tartok: villamos motorokat, dinamókat, villamos szellőztetőket. Telefon 163.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombarát.

Menyasszonyi kelengye
vászon, kész fehérnemű.

Női divatárok.

Külön szőnyegosztály!

Óriási választék

Újsághordásra
asszonyok felvételnek
a kidóhivatalban.

500
darab

500
darab

Alkalmi vételek áruházában a főposta mellett.

Szörme kabát vásár!

Előnyös vétel folytán meglepő olcsó árban eladó. — Persianer, nerz, silskin, női kabátok, divatos faconu női és leány boák. Karácsonyi ajándéknak alkalmas himzet női ruhák 5 f. Selyem blouse 4 frt. Nyakkendők. Kemény kalap 3. Férfi-gallér 10.

B
O
A

B
O
A

Megbízásból
háza t
keresek megvételre.
Bővebbet
Haupt Géza.

Iroda:
Kossuth utca 61. sz.
Ugyanott nagyobb mennyiségű szena megvételre kerestek.

500
darab

500
darab

**Földesi Közbirtokossági Takarékpénztár
zárószámadása, 1908. december 31-én.**

VAGYON. Mérleg 1908 december 31. TEHER.

	Korona	fillér	Korona	fillér		Korona	fillér	Korona	fillér
Pénzkészlet			12949	50	Alaptőke			240000	
Váltókölcsön sz. hit. alapján 671251-88					Tartaléktőke			32700	
Váltókölcsön jelz. biztosítva 247174	918425	88			Betétek és tők. kamatai			599134	89
Leírás	6945	—	911480	88	Visszleszámítás			267888	
Jelzálogkölcsön			128776	—	előre felvett kamatok			11973	89
Kezes kötvénykölcsön	6973	—			Nyeresség áthozat a múlt évről	181	03		
Leírás	482	—	6491	—	Földes község, földesi ref. Egyház dotációjára; tagosit. költség ka- mataira			13200	80
Eldőleg kölcsön			580	—		13019	77		
Értékpapír			200	—					
Folyószámlai adósság			13526	64					
Osztrák-Magyar bank giro			801	25					
M. kir. postatakarékpénztár			732	49					
Tagosítási költség			49574	51					
Függő követelés	21881	34							
Leírás	21881	34							
Óvásdíj előleg			188	59					
Intézeti ház			10000	—					
Ingatlan			788	—					
Berendezés és felszerelés			1800	—					
Előre fizetett kamatok			1685	14					
Veszteség			23323	58					
			1164897	58				1164897	58

VESZTESÉG.

Eredmény számla.

NYERESÉG.

	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.	
Üzleti költség			2500	73	Nyeresség áthozat a múlt évről	181	03	
Adók			5041	73	Váltó kamat	76955	39	
Tiszti fizetések			5696	—	Jelzálog kamat	11819	98	
Kifizetett és tők. betét kamat			29835	88	Kezes kötvény kamat	595	24	
Betét kamat adó			2983	58	Különfélékből befolyt	186	—	
Visszleszámítási kamat			19949	18	Veszteség	25823	58	
Napdíj			1402	—				
Per és bélyeg költség			3819	31				
Be nem folyt illetékek és óvás	425	43						
Leírások:	348	24	778	67				
Váltó tárcából	6945	—						
Kezes kötelezvényekből	482	—						
Függő követelés	21881	34						
Nyeresség áthozat a múlt évről	181	03	29808	84				
Földes község és földesi ref. Egyház dot. és a tagos költség kamatai	13019	77	13200	80				
			114505	22				
							114505	22

1908. december 31.

Bene János,
pénztárnok,

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ványi Sándor,
vezérigazgató.

Gsapó István, Kállay Ignác, Karácsony Zsigmond, Kiss József.

Fráter Zsigmond,
főkönyvvizsgáló.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Szabó Márton,
elnök.

Pérossi Albert, Nagy István, Fodor Imre, Barcsa Imre.

Apróhirdetések.

LEVELEZÉS.

INTELLIGENS fiatal asszony oly előkelő uri ember discret ismeretségét keresi, ki őt nagyobb összeggel támogatná, levelet e lapban jelezve, „Sorsüldözött 29“ alatt post. restante Debrecen 16posta, kérek. 142

AJÁNLAT.

A LEGDIVATOSABB blousok, alsó szoknyák, kötények, női és férfi fehérneműek, zsebkendők, gallér védők, gyermek berliner kabátok, sapkák, fejkötők, leszállított árákon beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében Piac-u. 9. Bika szálló mellett. Ujharisnyák kötése és fejlelések elfogadtatnak.

SEPLŐGÉP garnitúrát veszek és eladók. Ehrreich Samuel. Széchenyi-u. 44. 63.

Két elegánsan butorozott utcai szoba gárgon lakásnak kiadó. Egyháztér 13. az emeleten.

BAEGETÉSHEZ szükséges tárgyak és égető készülékek nagyválasztékban Thaisz Arthur papíraru nagykereskedésében, Bika-szálló mellett. 359

CSOMOS nyiragseprűk gazdaság és gyárak részére legolcsóbban, udvari vesszőseprűt 10 drb. vételnél 12 kr. csirok seprűk 10 kr. 1 lt. ó bor 24 kr. 1 klg. szalámi 120 kr. Glück, Péterfia 76. Telefon 43. 1299

HA nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi flu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. 1079

ELISÉRENDÜ porosz kőszén és száraz vágott fa, legolcsóbban kapható Varga Károly szén-és fakereskedőnél. Liba piac. Telefon sz. 465

Gerzsánné, Kertész Kata féle plissézoló intézet Aran János utca 35. 1255

SZINHÁZI látesővek és mindennemű hangszerek részletfizetésre a Schwartz-féle pipa üzletben a városházával szemben, ügynökök kerestetnek. 28

HASZNALT butorokat veszen, használt butorokat elad Tibayné Kossuth utca 41.

Kerégyártó műhely kiadó. Nyugoti-u. 16-18 sz.

INTELLIGENS nő magános urhoz vidékre házvezetőnőnek ajánkodik. Cim a kiadóban.

HATVAN utca 10-ik számú házban 5 szoba, konyha, istálló, kocsiszin és raktárhelyiség elkülönített udvarral, 1909. május 1-től kiadó, értekezhetni Széchenyi-utca 22-ik szám alatti irodában. 124

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizettek, krepék, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Bozán Ferenc fodrasznál Hatvan utca 2. Kihullott hajat veszak.

EMELETI két szobás gárgon lakás kiadó. Péterfia-u. 11. sz. 143

KERESLET.

KARDOS László üzlete gyakornokul elfogad 14 év körüli egészséges fiút, ki a gimnasium polgári, vagy realiskola 4 osztályát sikeresen elvégezte, időtartam 3 év, ebből próbaidő 4 hónap, havi ellátásért kap 50 koronát. 1482

BÉRESÜNK irodai munkálatokra egy jó és gyorsírású kisasszonyt. Cim a kiadóban. 127

KERESTETIK megvételre egy jókarban levő egyfogatu könnyű féderes kocsit. Ajánlatok Weisz Ernő fakereskedőhöz H.-Szoboszló küldendők. 134

Nőiszabóság férfit és nő, azonnal felvétetik. Gyórfy női övattermében. 145

Tisztességes gyermektelen pár ember házmeszternek fizetéssel felvétetik. Miklós utca 34.

KERESLET. Keresztény uri családnál keres intelligens fiatal ember teljes ellátást. Cim a kiadóban. 136

KÉRESEK megvételre egy használt, 5 vagy esetleg 10 kilós kávé pörkölét. Tökés Zsigmondné H.-Szoboszló. 106

EGY jó irással bíró, megbízható józan életű ember mint hivatalos felvétel, d. u. 2-4-ig. Sajátkezű irati ajánlatok személyesen benyújtandók. Katz Jakabnál Arany János-

ELADÁS.

EGY 8 lóerejű cséplő garnitúra és különféle gazdasági eszközök eladók. Hol? Megmondja a kiadó. 79

EGY pár száz mázsa lucerna közel a városhoz eladó. Hol? megmondja a kiadó. 80

BETHLEN-utca 27. sz. ház eladó, értekezhetni ugyanott. 44

EGY jóhangú padálos cimbalom eladó. Teleki-utca 15. 140

EGY elegáns gumikerekű batár és egy könnyű féderes kocsit eladó. Cim a kiadóban. 139

GYALULT és fejes kaposzta hordó számra és ecetes ugorka 6-7 üvegekben eladó. Bethlen utca 76. 144

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 553 sz.

Felhívás a Balajti ház után érdeklődőkhöz!

Akik a Balajti-féle homokkerti házat 4 ezer forintért megkérték, vigyék be a foglalót a Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalatának Irodájába, Csapó-u. 13. sz. alá.
Tisztelettel:

a tulajdonos.

Ne vegyünk

holmi értéktelen cseccsebecsét!
Legalkalmasabb karácsonyi ajándék hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glace és svéd kezttyü.

Alkalmi ocassio ár

3 pár elegáns dobozban 4.- frt.
6 pár elegáns dobozban 7.50 frt.
14 pár elegáns dobozban 14.- frt.

SCHÖN SÁNDOR

kezttyü kötszer és orvosi műszerlára
Debrecen, Piac-utca 12. (Stencinger-ház.)

MEGHÍVÁS.

A Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete Debrecen. IV.-ik évi rendes közgyűlését

1909. évi január 31-én délelőtt 10 orakor saját helyiségében, Széchenyi-u. 1. sz. alatt tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 2 tag kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1908. évi mérleg* és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és annak kapcsán a felmentvény megadása.
5. Indítványok.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 12. §. Minden üzletész egy szavazatra jogosít, de egy tag sem gyakorolhat üzletészei alapján 20 szavazatnál — meghatalmazás alapján pedig saját üzletészi hozzászámításával 40 szavazatnál többet.

13. §. Oly indítvány, mely az alapszabályok módosítását, vagy a szövetkezetre valamely teher vállalását foglalná magában, négy héttel a rendes közgyűlés előtt az igazgatóság-hoz írásban nyújtandó be. Miuden egyéb indítvány pedig a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet irodájában írásban jelentendő be.

* A mérleg az intézet helyiségében ki van téve s az a tagok által a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A New-York kávéház megnyitása.

Van szerenssém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Simonffy-utcában levő volt Bocskay-kávéházat megvettem és azt

New-York kávéház

cimen a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem.

A kávéház megnyitása f. hó 16-án szombaton este 8 orakor, Veres Tóni zenekarának közreműködése mellett megnyitom.

Pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel

HERMANN ALFRÉD

kávés.